

Monimuotoisuutta metsään

9.11.2023

Metsätalouden tuet luonnonhoitoon (Ympäristötuki,
Luonnonhoitohankkeet)

Talousmetsien luonnonhoito

- Metsälaki (1997) 1 §: ”**Lain tarkoituksena** on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi **hyvän tuoton** samalla, kun niiden **biologinen monimuotoisuus säilytetään**”

Metsäkeskus

Tuki luonnonhoitoon Kemerassa

- Ympäristötuki
- Luonnonhoitohankkeet

METSO - ohjelma

- Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma eli METSO
- Käynnistyi 2008, jatkuu 2025 saakka (- 2030)
- Yksityiset metsänomistajat voivat suojella ja hoitaa metsiensä monimuotoisuutta
- Ohjelman lähtökohtana on aina vapaaehtoisuus
- METSOssa sekä pysyviä että määräaikaista keinoja
- Suojellaan luonnontilaisia tai sen kaltaisia luontokohteita
- Suojelusta saa aina korvauksen
- luonnonhoitotyöt

METSO-ohjelman suojelukeinot

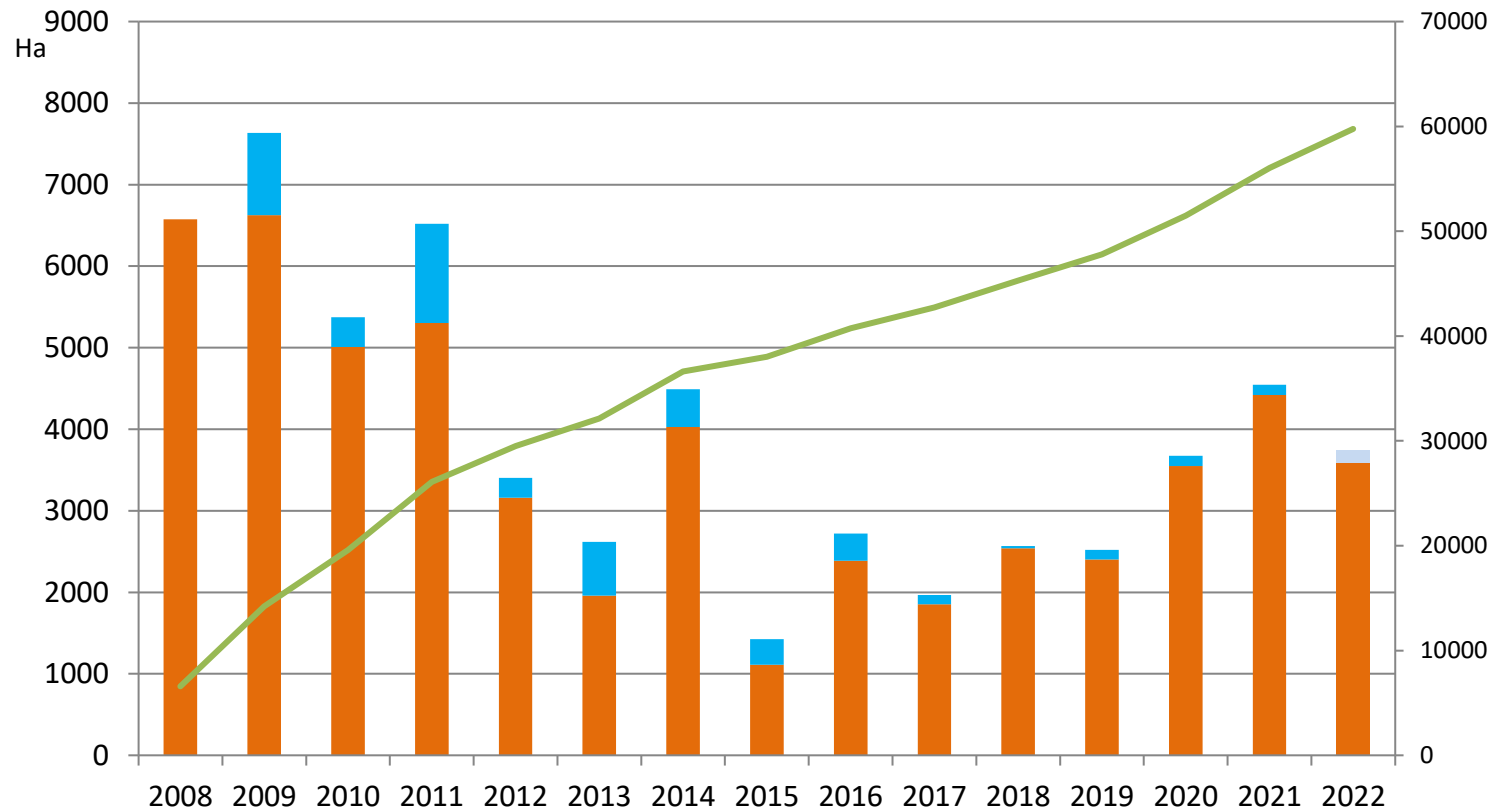
- Ely-keskus:
 - Pysyvä suojelu
 - Määräaikainen rauhoitus 20-vuodeksi
 - Verotonta tuloa
 - Laajat suojelualueet
- Suomen metsäkeskus:
 - Ympäristötukisopimus 10-vuodeksi
 - Luonnonhoitohankkeet
 - Verotettavaa kemera-tuloa

METSO-kokonaistoteutus 2008-2022

Vuoden 2022 lopussa kokonaistavoitteesta 82 000 ha saavutettu noin 59 800 ha, 73 %

METSO-kokonaistoteutus muodostuu ympäristötuesta ja elinympäristöjen hoito ja kunnostus pinta-alasta, joka vuoden 2022 osalta vielä selvityksessä.

9.11.2023

- Ympäristötukisopimukset, ha
- Elinympäristöjen hoito ja kunnostus toteutus, ha
- Kumulatiivinen toteutusmäärä, ha

Ympäristötukihankkeiden pinta-ala

Maakunta_ni...

Maksuvuosi

Kaikki

2013

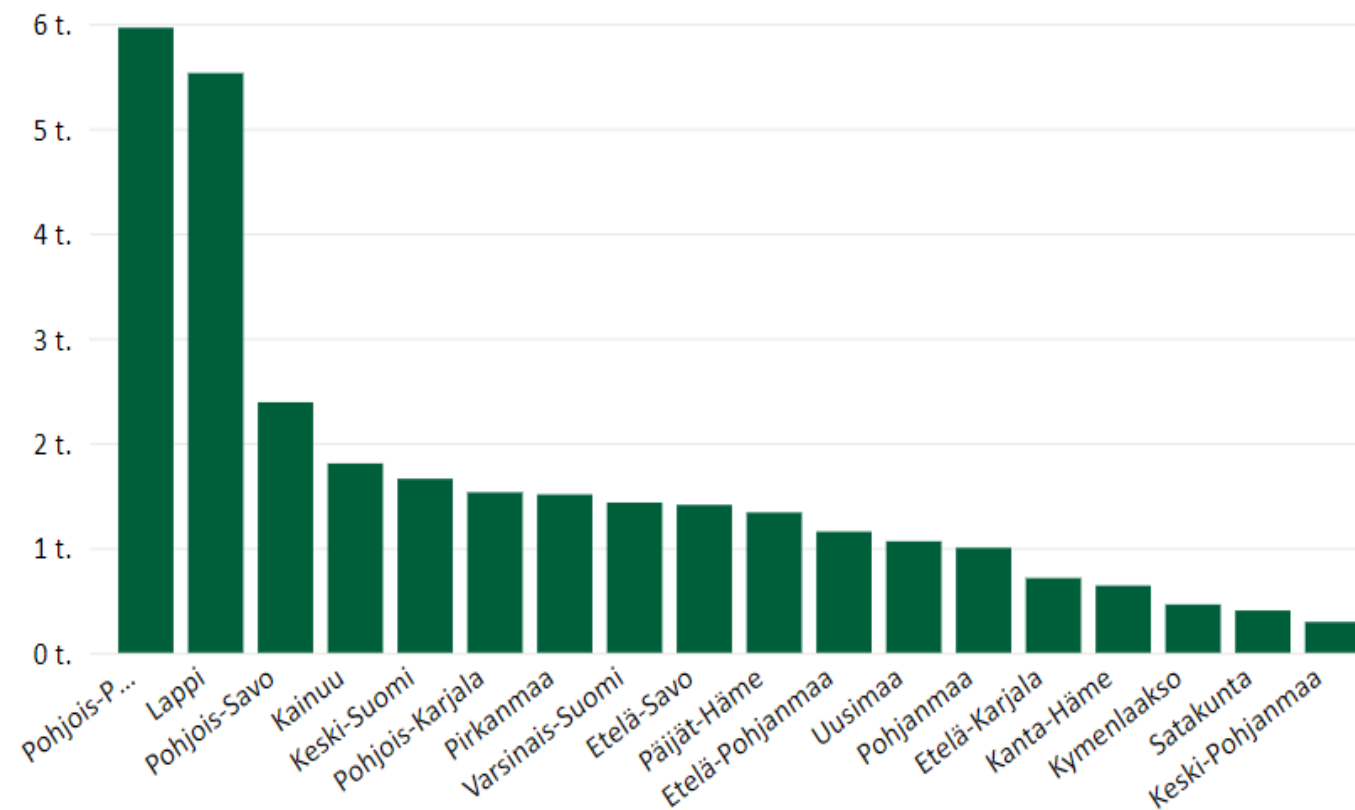
2023

Ympäristötuen pinta-ala, ha

Maakunta	Ympäristötukiala
Etelä-Karjala	712
Etelä-Pohjanmaa	1155
Etelä-Savo	1410
Kainuu	1806
Kanta-Häme	640
Keski-Pohjanmaa	293
Keski-Suomi	1659
Kymenlaakso	460
Lappi	5529
Päijät-Häme	1338
Pirkanmaa	1509
Pohjanmaa	1001
Pohjois-Karjala	1530
Pohjois-Pohjanmaa	5962
Pohjois-Savo	2389
Satakunta	403
Uusimaa	1063
Varsinais-Suomi	1432
Yhteensä	30290

Ympäristötuen pinta-alat, ha

Metsäkeskus

Ympäristötuen rahoitusehdot

Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki
(Voimassa 2023 loppuun)

Metsäkeskus

- Rahoitetaan pääsääntöisesti puustoisia elinympäristöjä
- Luontokohteet aina luonnontilaisia tai sen kaltaisia
- Kohteilla hakkuu-uhka
- Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt
- METSO-ohjelman elinympäristöt (METSO I ja II –luokittelu)

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN RAPORTTEJA 17 | 2016

Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen

METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025

Kimmo Syrjänen, Sirkka Hakalisto, Jyri Mikkola, Inka Musta, Markus Nissinen, Risto Savolainen, Jani Seppälä, Matti Seppälä, Juha Siitonen ja Annukka Valkeapää

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ • MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

metsäkeskus

Tulkintasuosituksia metsälain 10§:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä

Suomen metsäkeskus

Ympäristötukiohje

Metsälain 10 pykälän (§) elinympäristöt ja METSO-elinympäristöt sekä niiden rahoitus

Suomen metsäkeskus
8.4.2021

METSÄLAIN 10 § ELINYMPÄRISTÖT

1. lähteiden, purojen, norojen ja pienten lampien välittömät lähiympäristöt
2. lehto- ja ruohokorvet, metsäkorte- ja muurainkorvet, letot, vähäpuustoiset kitu- ja joutomaan suot sekä rantaluhdat
3. rehevät lehtolaikut
4. ojittamattomien soiden kangasmetsäsaarekkeet
5. syvät rotkot ja kurut
6. jyrkänteet välittömine alusmetsineen
7. kitu- ja joutomaiden harvapuustoiset hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot

Metsäkeskus

- Kiinteistökohtainen
- Ympäristötuki tulee ensisijaisesti kohdentaa metsälain (1093/1996) 10§:ssä tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyttämiseen
- Myös muita arvokkaita elinympäristöjä voidaan rahoittaa
- Sopimus on voimassa kymmenen vuotta. Sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy kokonaan tai osittain uudelle omistajalle
- Tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle (yksinomistus, yhtiö, kuolinpesä, aviopari tms.)
- Tukea myönnetään ainoastaan alueille, missä metsälaki on voimassa
- Ympäristötuen määrä on kolmasosa siitä määrästä, joka saadaan vähentämällä kohteen peruskorvauksen ja hakkuuarvokorvauksen summasta maanomistajan omavastuuosuus

Puuston hakkuuarvo	$2\ 000 * 35,26 = 70\ 520\ €$
Kohteen hakkuuarvo	$250 * 35,26 = 8\ 815\ €$
Vähäinen haitta, 4 %	$70\ 520 * 0,04 = 2\ 821\ €$
Hakkuuarvokorvaus	$8\ 815 - 2\ 821 = 5\ 994\ €$
Peruskorvaus (1,2 ha)	$2 * 35,26 * 1,2 = 85\ €$
Ympäristötuki 10 v.	$(5\ 994 + 85) / 3 = 2\ 026\ €$

**Ympäristötukikorvaus
esimerkkikohteessa on 2 026 euroa.**

Metsäkeskus

Luonnonhoitohankkeiden rahoitusehdot

Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki
(Voimassa 2023 loppuun)

Rahoitus luonnonhoitohankkeisiin

- 1. Usean tilan alueelle ulottuviin, monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin sekä metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen
- 2. Metsäojituksista aiheutuneiden vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietylle aiheuttajalle
- 3. Metsien monimuotoisuutta edistävään kulotukseen
- 4. Metsäluonnolle haitallisten vieraskasvilajien hävittämiseen ja niiden leviämisen estämiseen metsätalousmaalla
- 5. Muihin edellä mainittuja hankkeita vastaaviin metsäluonnon hoitoa ja metsien monikäyttöä sekä maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvoja korostaviin, alueellisesti merkittäviin hankkeisiin

Luonnonhoitohankkeet hankehaussa vuonna 2022

Hankehakuja toteutettiin 3 kappaletta, haussa oli hankkeita ennätysmäärä eli 42 hanketta.

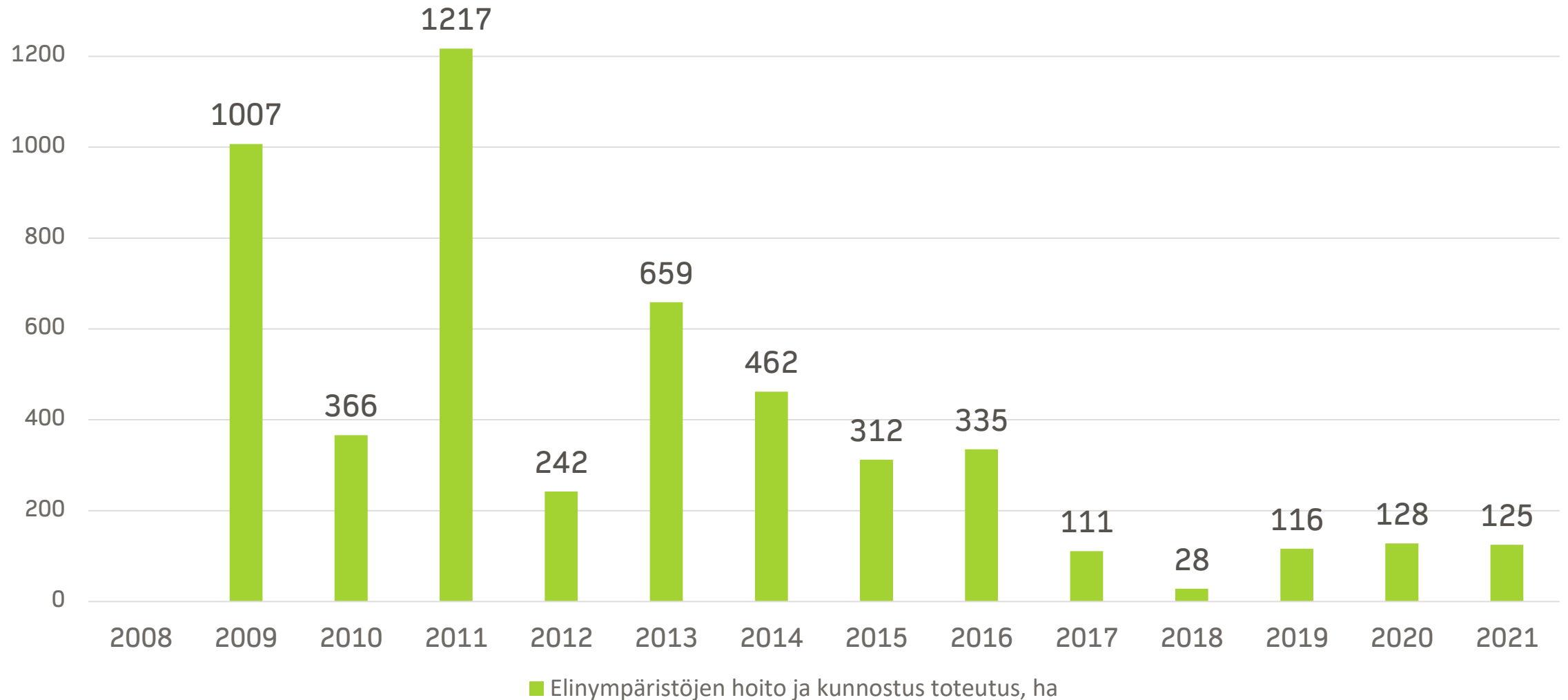
Hanketyypeittäin:

- Elinympäristöjen hoito ja kunnostus (korpien ennallistaminen, lehtojen hoito) 3 kpl
- Vesiensuojeluhankkeet 15 kpl
- Monimuotoisuutta edistävät kunnostushankkeet 24 kpl (viimeiset hankkeet valmisteltu talven 2023 hakuun)

Kaikkiin hankkeisiin pystyttiin valitsemaan toteuttaja!

Elinympäristöjen hoito ja kunnostus METSO-kaudella 2008-2021

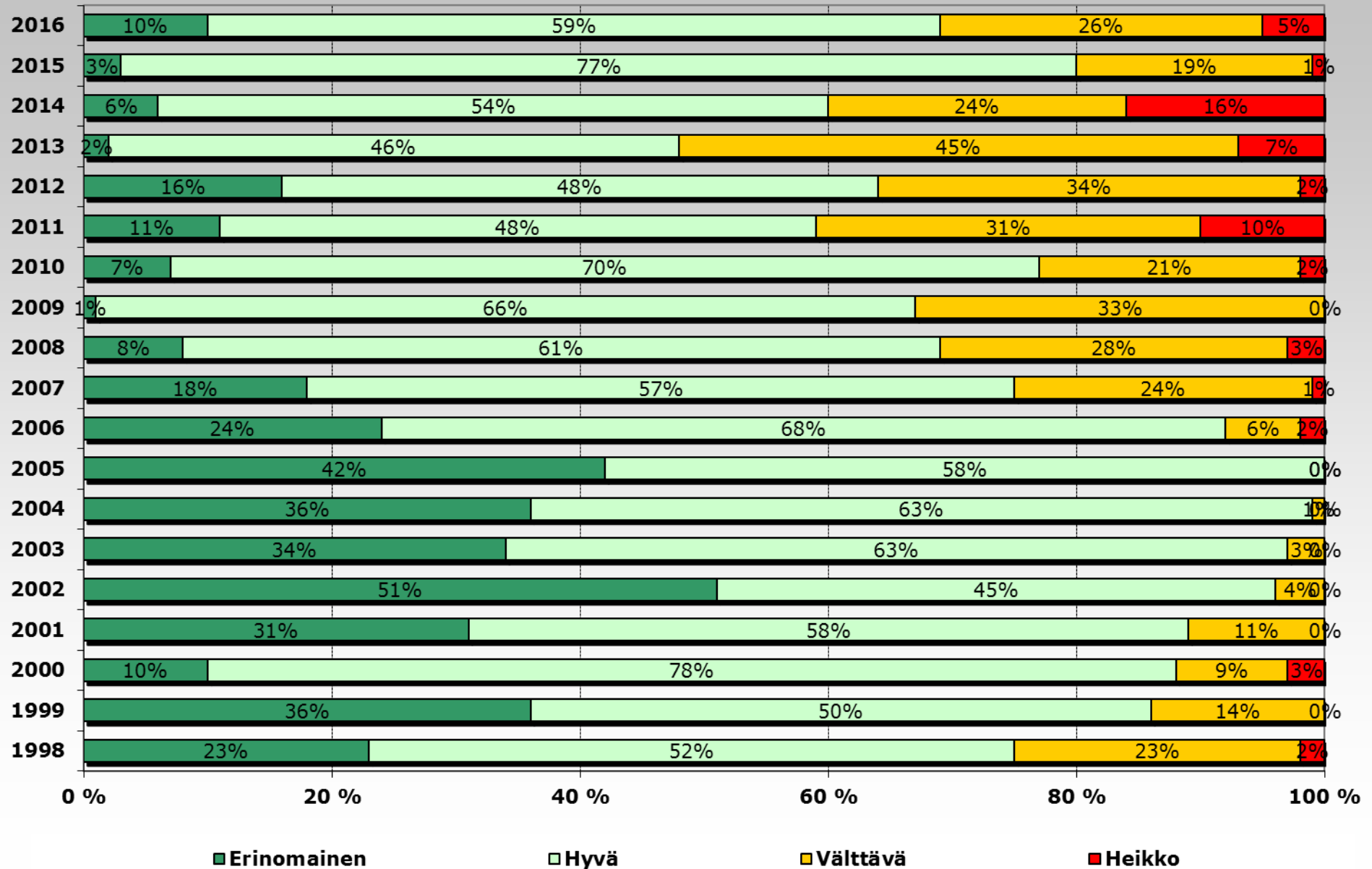
Talousmetsien luonnonhoito

Voit lisätä alaotsikon

Luonnonhoidon keinot

- Elinympäristöjen säilyttäminen
 - › Avainbiotooppien säästämisen keskeinen tavoite ja taustaoletus on, että huomattava osa vaatelioiden ja uhanalaisten lajien kannoista esiintyy näissä elinympäristöissä
- Säästöpuiden jättäminen
 - › osa vanhan uudistetun metsän lajeista voi säästyä uudistamisvaiheen yli
 - › säästöpuista kehittyy aikaa myöten järeitä ylispuita
 - › kuollessaan säästöpuut tuottavat järeää lahoppuuta, joka tarjoaa elinympäristön luontaisiin häiriöihin sopeutuneille lajeille (uhanalaiset kovakuoriat -, kääpälaajat ja vanhan metsän epifyyttijäkälät)
- Vesiensuojelu
 - › toiminnan yhteiskunnallinen hyväksyttävyys
 - › puhtaat ja uimakelpoiset vedet

Luonnonhoidon laadun kokonaisarvio koko toimenpideketjulle, % pinta-alasta

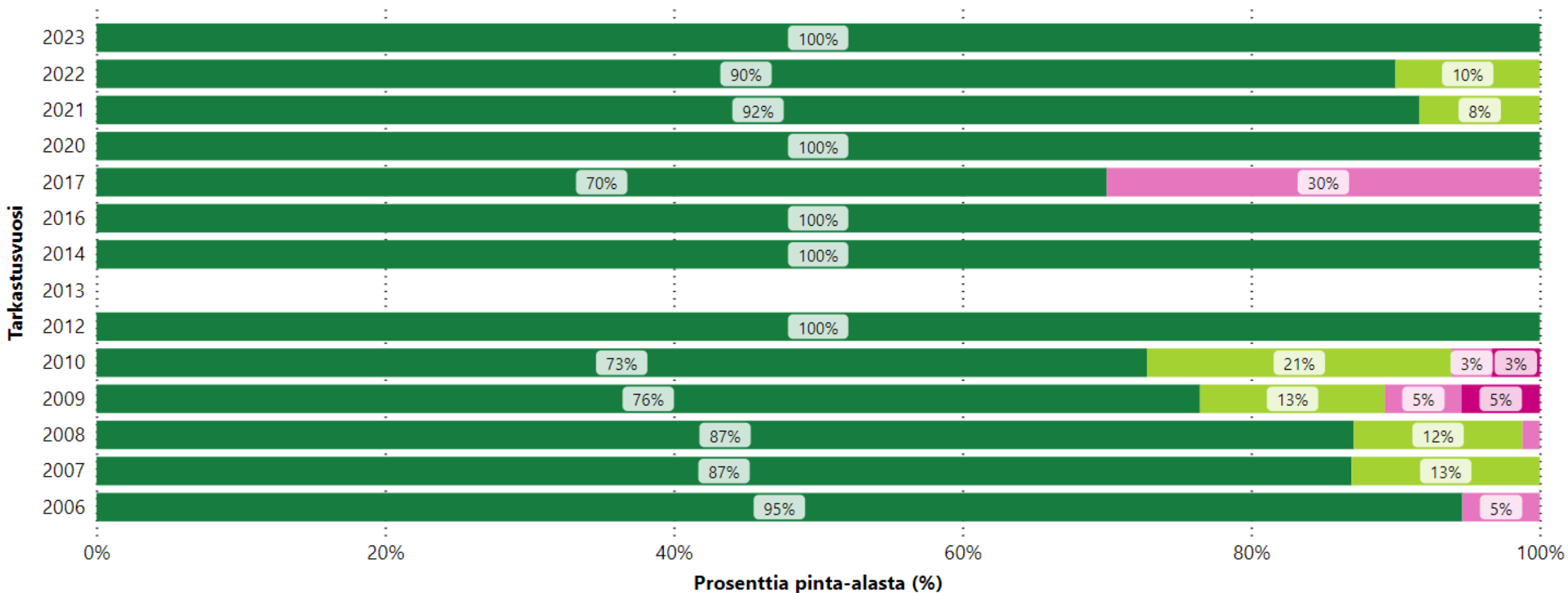

Maakunta

Keski-Suomi

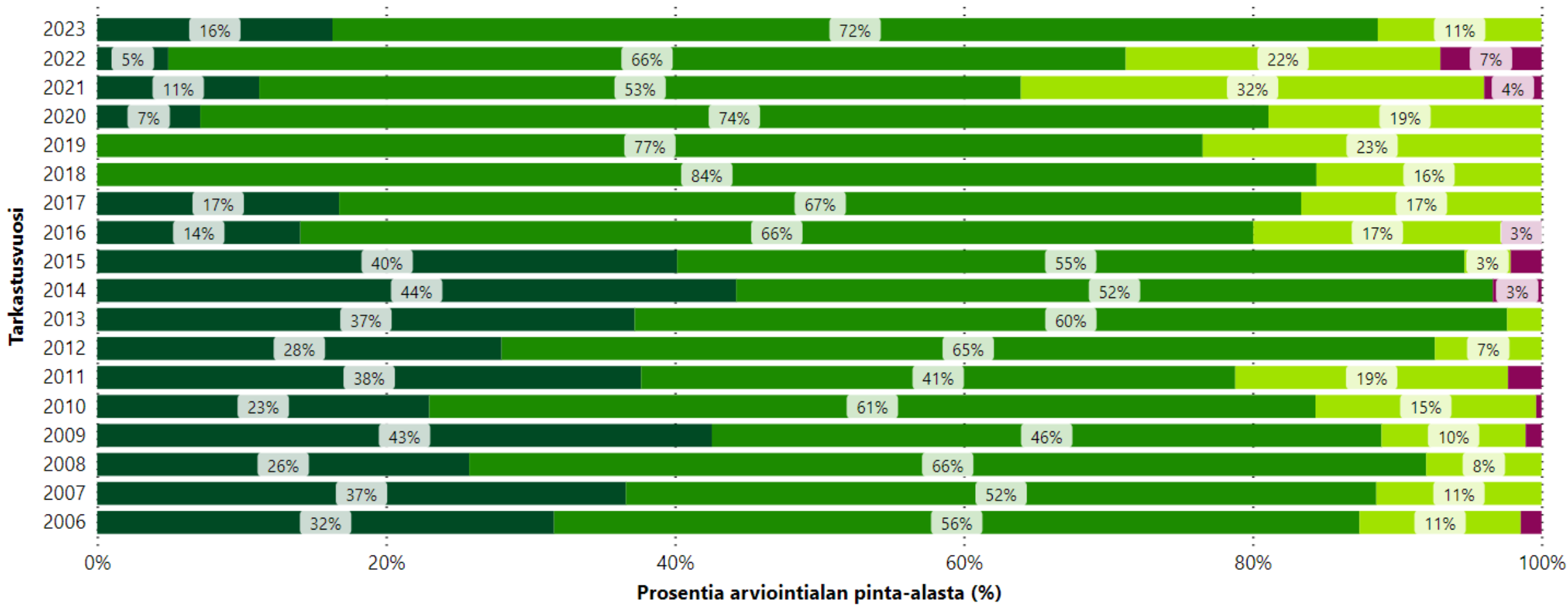

● Täysin ennallaan
 ● Lähes ennallaan
 ● Osaksi muuttuneet
 ● Kokonaan muuttuneet

Maakunta
Keski-Suomi

● Erinomainen ● Hyvä ● Välttävä ● Heikko

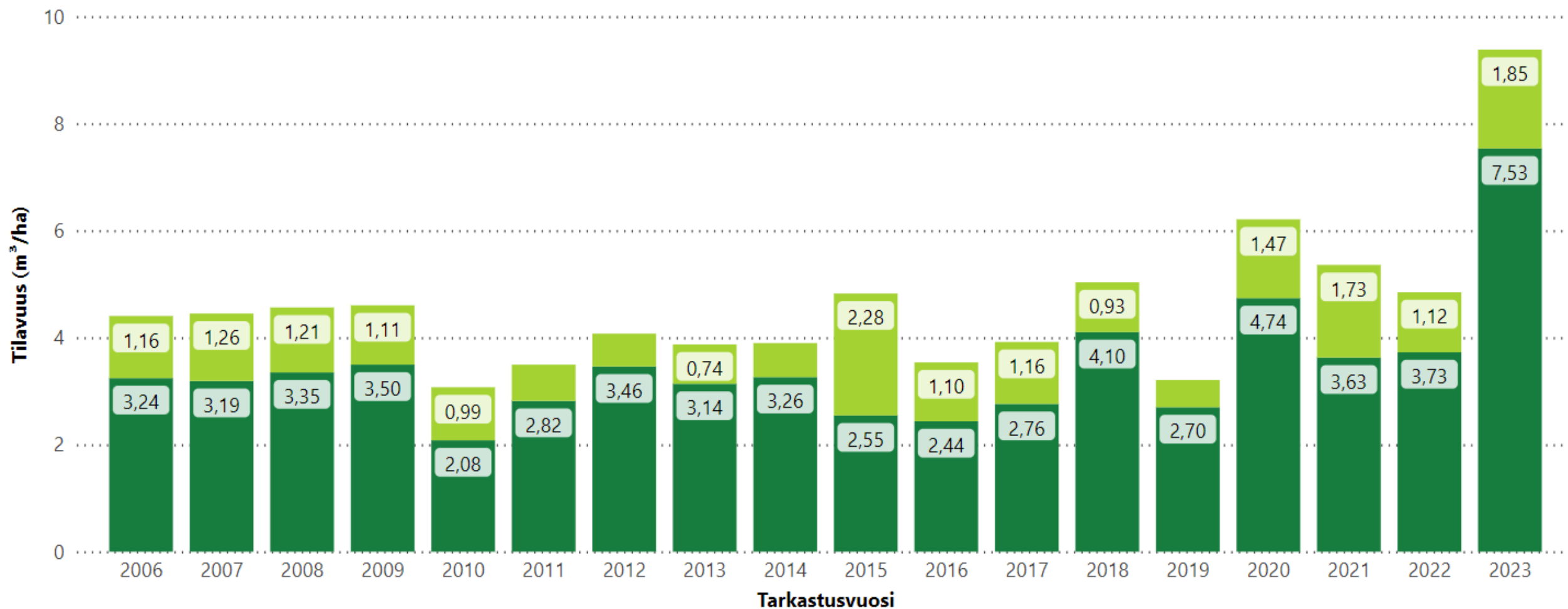

Maakunta

Keski-Suomi

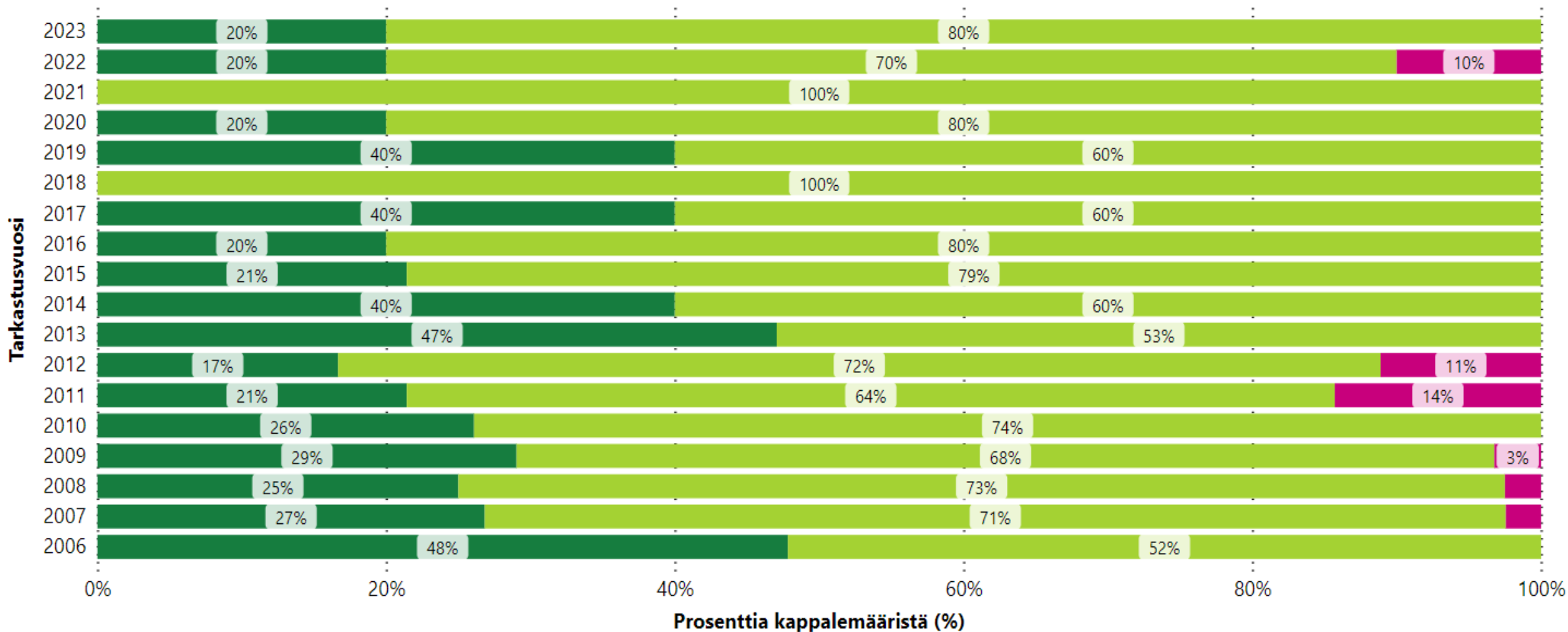
● Elävä säästöpuusto (m³/ha) ● Kuollut säästöpuusto (m³/ha)

Maakunta

Keski-Suomi

● Erinomainen ● Hyvä ● Välttävä

Kiitos mielenkiinnosta!